

ԴԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ԻՍՍԵԸ

Ե աղէկ գործ մը և օգտաւոր մը կատարելու համար ինք՝ այս միջոցիս այս թերթատարակութեան ձեռնարկեալն, բայց առաջինը կեղծ ետուութեան:

Ուղղութեան և սկզբունքներու մէջ երկար պիտի չիտանք այսօր. եթէ կան ընթերցողներ որոնց տէն ծանօթ չէ իմբարդին հինէն վեր հետեւած ուղղութիւնը, ԱՐԵՎի պարունակութիւնը չուսով պիտի դառնա արանքի դիմեմք:

Միայն սա կ'ուզենք այստեղ անմիջապէս ըսել՝ թէ ԱՐԵՎի բարձրագոյն կուսակցութեան մը օրկանը չէ չպիտի ըլլայ:

Հակա-կուսակցական օրկան մըն ալ չէ սակայն. Աղային այս բաղդարե վարկեանին՝ տուր ջատ գործածուած է, բայց լրեւը այս քան ինչ եղած չէ՝ ազգային շահերու պաշտպանութեան համար օրկան մը ըլլալը եւ խորհ հաւատքն է, և այդ պաշտպանութեան գործին շուրջ բոլոր Հայերէ միացած տեսնելը՝ իր ամենէն իմ փափաքը:

Աւելցնենք թերթն ալ, երբ և լրագրող, մասին դերին վրայ բարձր գաղափար նենանք և զայն բաժնել տալ ուղի ուրիշներուն, այնպիսի ալ միտ չենք սակայն կարծելու համար լրագրութիւնը, առանձին, կրնայապէս ծայրը քայլին ստեղծել յառաջ տանել այս քան ընդարձակագիր մը Բաբարդար, քայլին շահերու պաշտպանութիւն գործ մըն է որ կ'զատ է անհնար լինել, որ իր մէջ կը պարունակէ նախակին հասնելու համար անհնար բոլոր միջոցները, և որոնք անհնար, որուն այս կամ՝ այն կեղծ լինէ ուղղուած բովանդակ ծառայութիւնը բերել մեր ամենէն նուազին պարտքը կը համարենք: ԱՐԵՎի քատարակելով մեր մատուցանող ծառայութիւնը պիտի ըլլայ ինչ աշխատիլ այս կենսական գործը յո-րը թերթաւորներու եղբայր և Արտասահման հայութեան սիրտը, և անոր կամքի, մտքի, գործի ու ի հարկին աղակի ուժը որի աւելցնելու այդ իմքն լրայ:

Ժամանակը իրից ցուցնէ, և մատուցող ծառայութիւնը, թէ որ ատիկան հիմնաւորութեան արդարացի է մեր ներքին, որպէս հաւատքը: Մինչև ժողովուրդը վարկ չ'ընթացնէ այնպիսի

գործի անհնարութիւններու ընդ մինչև այսօր երբեք խաբած չեն զինքը:

Անհնարութիւններու խօսքը ընելով հարկ է որ ըսենք այստեղ թէ մենք ունեցած չենք և ԱՐԵՎին ալ պիտի չունենայ ընկերական ու ներկական աւելի կամ հուսով չուրիշ գործերուն համակցութեան կամ շահախնդիր նկարագրիներու վրայ ներդրած չլացուիմք: Մենք չենք յարգել որ կ'ուզենք սը ժողովուրդն ալ չարդէ ներկական ու ընկերական դերը երբ անոր եւ միանալ մտքի և սրտի յատկութիւններ, և մենք չենք ծախք ըզլոր այս յատկութիւնները ունեցող ամենաբարձր անհնարութիւն մըն ալ առկա՝ երբ ան զանոնք ի սպաս չի դնել: պէտք եղած պահուն, իր աղբի ու իր հայրենիքին համար, Բաթիկան իրաւունք ունէր, և ասիկա մեզման վարկեաններու մէջ չ'ընթացնէ: Դրանք չ'ուզենք խոստովանել, երբ իր համարաւոր թիւ նմանութիւնը կը նետէր:

Ձեռք յարգել յետոյ այն Հայերը, ինչ դիրքի և մտքի տէր ալ ըլլան, որոնք զուրկ են աշխուսթեան, զոհաբերեան և ժողովուրդասիրութեան ոգիէ: Կ'ատենք մանաւանդ վատութիւնը, ինչպէս թիւ տկարութիւնը, և կը պաշտեն յանդուգն ու ինչ մըն ալ իրիշին բնաւորութիւնները որոնք իրենց գաղափարին պաշտպանութեան համար ամենակատուութիւն տակ կ'առնեն, իրենց բարեկամները վրայցնել չեն վախնար և անծողութեան ըլլալը հոգեբանին չեն ընել: Ազգ մը իր այսպիսի անհատականութիւններ շատ չի հաշուել իր ծոցին մէջ, դժբախտ ազգ մըն է, և մեր ազգը այս տեսակէտով ալ թիւ մը շատ դժբախտ է:

Գալով հայ ժողովուրդին անանուն զանգուածին որ իր մէջէն պիտի հանէ և պահէ այս կարգի ուժերը և որուն մէջ կը գտնուի իրապէս ամբողջ ուժը, ամբողջ բարեբը, պատուութիւնն ու գեղեցկութիւնը մեր ապագային, զինք շատ սիրող մը միայն իրեն պիտի ըսէր և մենք կ'ըսենք իրեն:

Ինչ չ'ուզենք թերթն չէ որ բերկրելի է ծառայելու համար չենք առաքելութիւններու հետ ահաւելի թերթութիւններ ալ ունիս. երեւան հանէ՝ պանծուցւոր ու տաքածէ՝ աշխարհի առջև, հայրենիքի պատուութեան այս նախորին, առաջինութիւններու ամբողջ ծածուկ

ու հարուստ դանձրը, և զանգէ, ստուերէ, սպաննէ բոլոր թերթութիւնները, բոլոր տարաթիւնները: Երբ տիեզերքը երկունքի մէջ է այսօր, երբ ազգերը չեն իմանալ իրենց իրենց արիւնը և երբ իրաւունքի ու արդարութեան կողմէն կ'ուզենք մեծ դաշնակցի ազգերը վաղը երկրագունդի կենսական մէջ նոր դարաշրջան մը պիտի բանան, դժուար պիտի միայն որ քու չկամութեամբ և ըստ անմիջականութեամբ ձեռքերը պարագայ պիտի դառնաս ազգերու անօթութիւնը կշտայնել կշտած ազգաւորութեան սեղանին բաշխումէն, կամ կ'ըսենք դարձնելով ծայր ուղիւն յիտի երթալ նորէն, և այս անգամ վերջնապէս, դերեզմանիդ մութ դունէն ներս մտնել ուրիշ ի դուր գանդաղը քայլերով վայելեալ, 2 դուրս ելլել փորձել էր:

Բայց դուն թոյլ պիտի չտաս որ այսպէս ըլլայ, չէ՝ . . .

Մենք ահա, այս ոգիով, և այս ոգին կրող ձեռնահաս և անհնար գործակիցներով, կ'սկսենք աշխատութեան, ու վստահ ենք թէ մեր աշխատութիւնը՝ ապագային չպիտի անցնէ:

ՎԱՅԱՆ ՔԵՔԵԱՆ

ԾԱՆՐ ԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍԱՆՍՈՑ ՀԱՄԱՐ

Մէկ քանի օրէ ի վեր հեռագիրներ կը հասնին Կ. Պոլսոյ մէջ բաղմաթիւ Հայերու ձերբակալութեան և քրտոր գործող Սեւանիկէն վերջին հեռագիր մը, այսպէս, մայրաքաղաքէն վարդաւոր Հայերուն թիւը 3000 կը ծանուցանէր:

Սպասելով աւելի օրոյ լուրերու, ստորեւ վերապահութեամբ կ'արտայայենք երեկուան Մեհապետ Եփեմիակոսի հետեւեալ տեղեկատուութիւնը:

Ամէնքէն տեղեկութիւններ կը հաստատուն թէ Կ. Պոլսոյ մէջ տեղադրուած պատրաստութիւններ պտաջ կը տարուին Հայկական ապստամբական շարժումի մը համար, պաշտօնը դուրս յայտնի հայրենասէր Տիրան Գոստանիանէ:

Սապահ ըրազի խմբագրատեղը և Սուլթանի վարժարանի տեսուչը, կ'ըսուի թէ պարագլուխներն են այս շարժումին որ պիտի պայթէր դաշնակցութեան ծառայելու ցամաք ելնելու օրն իսկ:

Թուրք օստիկանութիւնը տեղեկութիւն տալով ասոնց ձերբակալութիւնը կատարեց, այս հարուստի մը տան մէջ ժողով դուրսարձակելով:

Գոստի չափ ուրիշ պարագլուխներ ալ հոգնապէս ձերբակալուեցան:

Խուզարկութիւններու հետեւանքով գիւնաթուղթները և ուրիշ կարեւոր գրութիւններ գրաւուեցան:

ՎԵՐՁԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Մայիս. — Իտալական և Յունական ազգիւններէ հասած հեռագիրները կը հաւաստեն թէ Իտալականներու նաւատորմիչները անստիճանէն ռմբակոծած են Տարապոնցի անցքին նեղ մասը եւ բոլոր թերթերն ու ամբողջութիւններն լռեցուցած են մինչև նախարար Միայն այս վերջին թերթը դեռ դիմադրութիւն կը ցուցնէ:

Իտալական զօրքերը դաւաքեն Բիթիթիւն և Նորադոն զօրքաւորները ցամաք հանցին կելիպոպոլի թերակղզւոյն այլեւայլ կէտերուն վրայ, իսկ Գապաթէֆէ եւ լող գունդերը դաւաքեն խիտ կարեւոր գիւղերը:

Իտալական նաւատորմիչներուն և հրետանիներուն ռմբակոծումը տեւեց 70 Ժամ շարունակ Թուրքերու կորուստ ահագին է:

Սօֆիայէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Իտալական և Օսմ. բանակներուն միջեւ պատերազմը թուան կեղծով կը մղուի Պոսթալըրի արեւմտեան մասէն վրայ ուր Իտալական զօրքաւորները ցամաք մղած են:

Ամէնքէն առնուած լուրերու համաձայն, Իտալականներու մարտանաւերը ռմբակոծեցին Իզմիրը և Ուրլայի զօրանոցները:

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Մայիս. — Գերմանիոյ Հոմի դեսպան իբրան Պիլով ընդունուեցաւ Իսախոյ քաղաւորէն կը կարծուի թէ ասիկա հրաժեշտ

ունկնդրութիւն մը ըլլայ: Այս գիւղեր բազմաթիւ հեռագրացներու երբեկութիւնը արգիլուեցաւ, իսկ Գերմանացի մեծ թիւով իր մեկնիք իրենց երկիրը: (Մախթաւ)

ՀԻՌՈՒՄ, 9 Մայիս. — Քայգեր քաղաւորին ուղղած հեռագրով մը կը խնդրէ իր աշակցութիւնը օգնելու զի Աւստրո-Իսալական համաձայնութեան համար քաղաւոր ցամաքներ յաջողին կը կարծուի թէ ասիկա վերջին յաւանաւան միջոց մըն է: Քայգեր քաղաւորին ուղղած է նաեւ ինքնագիր նամակ մը: Կը հաղորդուի թէ Աւստրոյ վերջին սպառնալիքներուն մէջ չկայ Թիւրքի քրտոր գիւղերուն վրայ վաշիկանի մօտ Աւստրիական զենքային սպանութեան տարաւոր երկ մեկնեցաւ:

Բարիկ 8 Մայիս. — Ուրաք արշաւային Պեռնիայի մէջ Գերմանացիները անստիճան շարժակցան անգլիական զօրքուն վրայ մեծ թիւով են մօտ: այս շարժումը քաղաքը քաղաքը մեծ

կորուստներ ունեցաւ: Իրի հարաւային կողմը, թիւ 60 կողմ վրայ: անգլիական բանակները վերագրաւորեն երեւ օր առաջ իրենց կորուստները խաւանները: Հինգշաբթիէն ուրաքի զօրքերը, զինքն մեծ ձեռնարկով իրի վրայ յարձակուեցան: մին ձորի մէջ, անոր շանտաճեցին մէջ, Պոստալըրի մարտիցին վրայ եւ եւ մղուեցաւ թնդանօրի եւ սղիկի հարուստներով:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Ն. Վ. ՊՈԼՈՍ ՓԱՇԱ ՆՈՒՊԱՐԻ ՊԱՇՏՈՆԸ

Վեհ. Կաթողիկոսին երկու հեռագիրներ. — Պոլոս Փաշա Նուպար միակ մեկայացուցիչ Կաթողիկոսին. — Պաշտօնակալութիւնը միմիայն Թրքականի կը բաղկանայ. — Աւստրո-Իսալական հիմ Հայկական Իսալ պաշտպանել ինքնավարութեան հիման վրայ. — Տոք Չալիքի վի Թիւրքի կեց. Յանձնախումբին հետ միգիրներ. — Պոլոս Փաշա Նուպարի մեկնումը Գա-հիւրէն. — Թեմական ժողովին ուղերձը եւ Աւստրոյ Ս. Հօր քաղաք. — Հայկական Հայոց խանգալաւ ընդունելութիւնը:

Ն. Վ. Պոլոս Փաշա Նուպար, ընկերակցութեամբ փաստաբան Տիրան Վահան Մալեզեանի, անցեալ երկուշաբթի օր Բօր-Սախոն ծառայող եւրոպական մեկնեցաւ, Հայկական խնդիրը Իտալական Պետութեան Իտալիկներուն մօտ հետապնդելու նպատակաւ:

Պոլոս Փաշա Նուպար հարկադրուեցաւ յանկարծակի եւրոպական մեկնելու վերջին վեհ. Կաթողիկոսէն ստացած երկու ստիպողական հեռագիրներուն վրայ:

Առաջին հեռագրով Ն. Վ. Պոլոս թիւնը վստահութեան կը զեկուցանէր թէ Տեմր Տօքթ. Չալիքի վի Լուկասով Լօնտր մեկնած են եւ քաղաքական կարեւոր տեղեկութիւններ ունեն իրեն հաղորդելու: Ուստի կը խնդրէ որ Փաշա անմիջապէս եւրոպական մեկնելու վեհ. Հայ

